

VOINȚA

Director: Mihail Russu
Girant resp: Dr. Ion Frunză
Telefon (Arad) No. 3-31

POPORULUI

Organ zilnic de știri și informațiuni.

Redacția și Administrația:
Timișoara, Fabr. Str. Gloriei 4.
Arad, Str. Eminescu 3.

Spre sărbătoarea mare a Banatului.

S'a scurs aproape un secol, de când profesorul lui Bălcescu, învățătorul bănațean Eftimie Murgu întemeiea cea dintâi catedră de filosofie românească la „Academia Mihăileană” din Iași și aproape tot atât a celor revoluționari bănațeni fu expulzat din București pentru propovăduirea principiului expropriării latifundiilor în favoarea țărănilor români. Și cam tot atâta este, decând acest suflet mare de român conspira la Brașou dinpreună cu Balș, Negruzzi, Iacob și Vasile Alexandri, la „desintarea boerescu” la „slobozenie” și la unirea românilor.

În primăvara anului acesta se încheie 81 de ani, decând marele nostru înaintaș Eftimie Murgu întunice pe bănațeni în marea adunare populară pe „Câmpia Libertății” dela Lugoj, pentru afirmarea principiilor de: libertate, egalitate și frățietate, demonstrând aici și unitatea sufletească a bănațenilor față de intrigile Venei prin creierea Voivodinei sârbești.

E timp îndelungat, decând Eftimie Murgu dimpreună cu pretenul său Domaschim Bojinca ne-au lăsat nouă bănațenilor un testament politic, al cărui fir roșu îl vedem tras departe de către urmașii săi Mocioni și Babeș cari în ziua lor „Albina” No. 46 din 1870, care apărea la Budapesta glăsuiau astfel: „așteptăm ca România să devină un soare ale cărui raze să încălzească și să lumineze pe toți Românii de prin țările vecine. Cu acest chip

politica României în viitor să se înalțe spre a ajunge identificarea cu o politică a românismului. Tot ce

Comisariatul Moșilor.

Pentru salvarea populației din Munții Apuseni.

S'a înființat pentru nevoile celor 5 județe muntoase un Comisariat al Moșilor. În fruntea acestui comisariat a fost numit d. dr. Valer Moldovan, vicepreședintele Senatului, unul dintre cei mai valoroși ai Ardealului și un bun

ni s'ar pune contră, dela palat la ultimul primar de comună, inclusive, trebuie izbit fără cruțare.”

Afirmându-se cu o astfel de energie și demnitate națională înaintașii noștri ne pregăteau calea spre „pă-

cunoscător a chestiunii Moșilor. Noul comisariat se va ocupa de construirea și refacerea drumurilor de întrebuințarea moșilor la diferite lucrări precum și la aprovizionarea cu alimente a ți nuturilor muntoase.

Conferința Micei Înțelegeri.

Miniștrii de Externe ai Statelor Micei Înțelegeri se vor întruni în conferință la Belgrad între 20 și 22 Mai a. c.

Conferința înțelegerii prealabile a celor trei Guverne Miniștrii Afacerilor Străine vor examina cu acel prilej toate chestiunile politice care prezintă un interes direct sau indirect pentru toate trei Statele împreună sau pentru fiecare în parte.

De asemenea ei vor examina cu o atenție specială programul de lucru al Micei Înțelegeri economice stabilit de experții economici ai celor trei state în conferința ce a avut loc la București între 11 și 20 Februarie a. c.

Ziarul „Prawda” scrie în

ediția de după amiază că conferința Micei Antante va discuta în primul rând chestiunea minorităților naționale care chestiunea a fost deschisă de către Germania la Geneva. Apoi vor fi discutate reparațiile pe cari le datorază statele Micei Antante. Aceste reparații se urcă numai pentru Cehoslovacia la 3 miliarde coroane ceh. Deasemenea vor fi aduse în discuție relațiile încă nelămurite ale statelor Micei Antante cu Ungaria. Se vor face încercări pentru o apropiere a statelor Micei Antante către Bulgaria. În această direcție după cum anunță „Prawda”, primii pași au fost făcuți cu ocazia vizitei Regelui Boris la Praga.

mântul făgăduinței” spre România.

Și ziua mare a sosit, zi de bucurie, zi de întristare Anul 1919.

Anul acesta se împlinesc 10 ani dela marea adunare de protestare a bănațenilor de pe „Câmpia Libertății” dela Lugoj pentru integritatea Banatului.

Anul acesta se împlinesc 10 ani, decând o parte a Banatului s'a unit cu Patria Mamă.

Anul acesta se împlinesc 10 ani decând temerile lui Murgu adevărându-se, o parte a Banatului a ajuns sub stăpânirea sârbească.

Bănațenii preaslăvesc mărtașia unirei, dar înainte de a merge la sărbătorile dela Alba Iulia, în ziua de 28 Aprilie c. vor face pelerinaj la desvelirea monumentului Eftimie Murgu, în Almajul său natal, unde corurile și fanfarele își vor îndolia drapelele, iar bărbății își vor cerni sufletele.

Sărbătoria mare a Banatului se apropie. Bănațenii pregățiți-vă de pelerinaj.

Președ. Com.
pt. organ. sărbătorilor.

Cei mai ieftin

Au sosit Portocale roșii și lămâi, proaspete, rog Onor. public a vizita Magazinul meu unde se poate cumpăra în angro și detaliu cu prețuri foarte reduse.

ITALIAN IMPORT

Str. 29 Decembrie No. 12.

Sărbătoria lui 1 Mai.

D. Vaida Voevod, ministru de Interne, a comunicat dlui L. Rădăceanu, secretarul partidului socialist democratic, că guvernul a autorizat sărbătorile și întrunirile ce vor avea loc cu prilejul sărbătoririi zilei de 1 Mai. Manifestațiile de stradă au fost interzise.

Liga agrară va avea aspect politic.

În continuare, d. senator Const. Garofid, vorbind despre Liga Agrară, al cărei Intemeiator și președinte e dsa, fostul ministru a făcut corespondentului nostru dela București următoarea declarație:

— Liga Agrară, va căpăta un aspect politic?

— „Evident, Liga va lua un caracter politic.

Cred că orice activitate, ca să poată realiza ceva, trebuie să-și imprime un caracter politic”.

— Este vre-o deosebire dintre programul dvs. și cel al actualului guvern?

— „Nu. Sper că în această realizare mă voi întâlni cu programul guvernului”.

Serbările unirei. Reduceri pe cfr.

După cât știm, guvernul va acorda o reducere de 50 la sută pe cfr. cățărilor, cari vor voi să vină la serbările unirei dela București și Alba-Iulia.

Reducerea e valabilă între 9 și 16 Mai.

Se va acorda gratuitat de transport pe cfr. tot cu acest prilej, foștilor ofițeri voluntari ardeleni, bănățeni, și bucovineni, precum și țărănimei, care va fi adusă pentru cortegiile etnografice și pentru figuranții cortegiilor istorice, cari vor defila în fața reprezentanților țării la serbări.

Dela Asoc. foștilor cercetași.

Primii următorește: D. general Prezan a trimis Asociației Foștilor Cercetași din războiul 1916—1918 o scrisoare de mulțumire pentru alegerea dsale ca membru de onoare al sus numitei Asociații. Totodată dsa a donat și suma de lei 1000 pentru fondurile Asociației.

Asociația, aduce pe această cale viile mulțumiri de recunoștință ilustrușii conducător al armatei războiului de întregire,

Cronica internă

D. Iuliu Maniu a întocmit un anteproiect pentru regimul minorităților, pe care-l discută comisia ministerială aleasă de consiliul miniștrilor.

Parlamentarii minoritari sași, prin d. Hans Otto Roth, au săruiț, într'o audiență, de ieri, să grăbească proiectul, cerând să se introducă și întrebuintarea limbilor minorităților în administrațiile publice.

D. Iuliu Maniu a răspuns că această pretenție e rezervată unui studiu special spre a putea fi legiferat apoi printr'un proiect deosebit de regimul minorităților

și de reforma administrativă.

Anteproiectul reformei administrative a fost întocmit, el nu va căpăta însă forma definitivă decât după consultarea tuturor parlamentarilor, reprezentanților administrației și diferitele partide politice, cari vor avea să propună modificările ce le socotesc trebuincioase. E probabil totuș că numai în chestiuni de amănunt se va exercita această consultare liniile mari ale reformei propuse rămânând neschimbate, așa cum au isvorât din concepția guvernului.

In atențiunea Timișorenilor.

De vânzare un dormitor complet de culoare deschisă cu preț foarte ieftin.

Adresa: Redacția din Timișoara I. Blv. Berthelot Nr. 19 parter ușa Nr. 2.

In chestia Improprietărilor cu locuri de casă, din Curtici — Pentru Domnul Ministru al Agriculturii. —

(Urmare) b) Sau mai expropriat intravilanul lui Bulboacă Toader, Julea Flore Bakos Ștefan, Mariș Vasile și Urs Ilie, dându-li-se în schimb o suprafață egală cu cel expropriat și tot din rezerva statului din locul numit pusta Hamori, care rezervă a fost arendată prin contract de arenda Cassa Centrală lui Dr. Alex. Tagányi pe termen de 10 ani, contract ce s'a anulat cu adresa Nr. 1344—1929 a dlui subsecretar de stat dela Ministerul de Agricultură.

Totți proprietarii susmenționați au oferit intravilanul lor pentru a fi expropriate de voie bună, afară de Dr. Ladislau Hamori a cărui intravilane au fost scutite de sub expropriere de Comisia Agrară de Ocol Arad cu No. 5 din 2 Aprilie 1927. În baza Art. 207 din regulamentul de aplicare

din regulamentul de aplicare a legii pentru Reforma Agrară și pe motiv că nu există teren disponibil ca să poată fi satisfăcuți cu alt teren din rezerva statului proprietarii expropriați deci rămâne de văzut că ce va fi cu ceilalți proprietari arătați sub b) amintiți în acest manuscris, a cărui intravilane a rămas expropriate definitiv. Nu crede Cassa Centrală a Improprietărilor că e timpul suprem pentru a se lichida odată povestea cu locurile de casă din această comună?

Ce va zice la aceasta Dl. Ministru Mihalache, care probabil nu are cunoștința de cauză? Îl rugăm cu cel mai profund respect pe Excelența Sa să binevoiască a ordona o anchetă la fața locului în Curtici, din care să rezulte lumină și dreptate în această chestiune.

Acesta pentru consolidarea neamului la frontiera de Vest, a căui stâlpi de apărare în contra dușmanilor Țării sunt țărani din Curtici.

Curtici, la 13 Aprilie 1929. (Sfârșit)

Pavel Siclovann
f. del. a. sătenilor pt. red.
agr. Curtici.

Corul „Banatul va cânta la Arad

Corul „Banatul”, din Timișoara, înființat de Sabin V. Drăgoi, în toamna anului trecut și ajuns la mare grad de perfecțiune artistică, face o excursie la Arad, Duminică, 28 c., unde va cânta în sala palatului cultural.

Programul: Din liturghia minor de S. Dragoi: Răspunsuri scurte, Heruvicul, Sfânt e Domnul Savaot, Pe tine te lăudăm, Unul sfânt, Văzuț-am lumina, Să se umple gurile noastre, — Perian: Căntece pop. din Banat Dragoi: Idilă bihoreană. A. Bena. La fântână. Vidu: Vraja, Dragoi: Săvita lumină (marș pt. 8 voci) Inceputul la ora 9 seara. Bilete de 100, 70, 50 și 30 lei la „Librăria diecezană, iar seara la casa Palatului Cultural.

Probabil că în scurt timp, corul „Banatul” va face o excursiune și la București, unde, de altfel d' Sabin V. Drăgoi a fost invitat să conducă o academie de muzică bisericească.

Cinematografele din Timișoara.

Cinema Cetate

24 Aprilie

Print și călăuza

cu Harry Lied ke și
Christa Tordey

Cinema Fabrică

24 Aprilie

ALLO VIENA!

cu Liene Haid
Luigi Serveni

Cinema Meșala

24 Aprilie

ȘTIRI DE TOT FECUL.

Paza pompierilor la Mormântul Domnului în Siria

Referitor la jalba Sirienilor pt. lipsa în acest an a pazei pompierilor la Mormântul Domnului în bis. ort. română din Siria, Com. comp. pompierilor voluntari răspunde următoarele:

Pompierii sunt voluntari și aparținând diverselor confesiuni. Repartizarea acestora pentru paza sfântului Mormânt, se face după confesiunea cărora ei aparțin. În anul acesta, preotul ortodox a ordonat clopotarului să întrebe dela pompierii din biserică: „Ce caută cătanele astea aici? — Spune-le să plece!

Pompierii, cărora clopotarul le a comunicat ordinul preotului, au ridicat paza și au părăsit biserică, profund jigniți de neașteptata și mai puțin meritată legire a preotului.

Astfel, nu biserica ortodoxă a fost neglijată, ci pompierii au fost refuzați să facă obicinuțul serviciu și pe deasupra, jigniți. — Comand. pom. voluntari.

Deschiderea sinodului eparhial Arad

Duminecă, în 28 April a. c., se va deschide cu deosebită solemnitate Sinodul eparhiei Aradului înainte de deschidere se va oficia Sf. Liturghie în Biserica noastră catedrală de P. Sf. Sa Episcopu nostru GRIGORIE cu asistența mallului cler.

Predica va fi rostită de distinsul predicator și preot al capitelei Prea Cucerencia Sa părintele Toma Chiricuță, chemat anume spre a cuvânta iubitorilor noștri credincioși. Răspunsurile liturgice vor fi date de corul „Armonia” de sub conducerea dlui profesorul At. Lipovau.

Chestiunea directorului Uzinelor de gaz Arad

Luni, comisiunea delegată pt. revizuirea chestiunii Dlul Camil Kaufmann, suspendat dela direcțiunea Uzinelor comunale de gaz din Arad, și a terminat lucrările. Asupra rezultatului, membrii comisiunii păstresc cea mai completă discreție. Rezultatul se va cunoaște numai în ședința de Mercuri, când Comisia interimară se va pronunța în mod definitiv în chestiune.

Sinuciderea unui cunoscut scriitor maghiar

Duminecă dimineața cunoscutul scriitor ungar, d. Ludovic Cholnasky s'a sinucis aruncându-se în valurile Dunărei. În ultimul timp el trăia în cea mai mare mizerie.

Scandal și bătae sportive

Cu prilejul concursului sportiv care a avut loc Duminecă în Arad, între societățile Hakoah—Unirea, un scandal și o sdravănă pâruială a pus capăt jocului. Jucătorii soc. Hakoah, ni se spune au fost loviți cu pietri și bastoane. Poliția cu greu a putut despărți pe infuriații sportivi, cari se pisau ca la moară.

Interesant proces la Tribunalul Arad

În dimineața de Joi, 25 Apr. c., la secția a II-a a Tribunalului din Arad, se va debate un mare și interesant proces. Acuzatul este Marin Comșa fost șef de gară în Aciuța (jud. Arad), care este învinuit că a săvârșit delapidare de bani publici. Apărarea va fi susținută de către d. adv. Atanasiade un apreciat membru al corpului juriștilor noștri locali.

G. 25403—1827.

Publicațiune de licitație

În baza execuției de escontențară efeptuată în ziua de 15 Noembrie 1927 pe baza deciziei Judecătorei Mixta Arad cu No. 16687—1927 obiectele secheșrate în procesul verbal de execuție Nr. G. 24493—1927 2 șifonere, 1 divan cu spate, 1 birou de scris și alte obiecte prețuite în suma de lei 23900 cuprinse în favorul F. Riedl succ. Adalbert Kemény prezentat prin Dr. Zoltán Uilényi avocat din Arad, contra penru suma de Lei 5701. capital, interese de 12 proc. dela 19 Junie 1927 precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad Piața Avram Iancu No. 12 în iua de 25 Aprilie 1929 la ora 5 d. m. conf. art. de lege IX. § ului 107 și 108 din anul 1881 al legii ex-c.

Arad, la 5 Aprilie 1929.

Indescifrabil.

Din Timișoara

Dela redacția noastră

Dr. Miloia chemat la Cluj

Directorul „Muzeului Bănățean” din localitate, d. dr. I. Miloia, a fost chemat la Cluj, spre a colabora la aranjarea parcului etnografic ce se va înființa acolo. D. Miloia are însărcinarea de a demonta două biserici vechi din Ardeal și a le transporta în parcul etnografic.

Acuzat din răzbunare

Tribunalul a desbătut chestiunea notarului comunal Iuliu Knelly din Stamora, acuzat de fals în acte publice și atitudine antiromânească. Martorii ascuțiți au desmintit afirmațiunile acuzării, dovădindu-se că acesta e un act de pură răzbunare personală a fostului scriitor comunal Ion Popa, care fusese deslituit pentru incorectitudine.

Acuzatul notar a fost achitat definitiv.

Nenorocire

Practicantul L. Révész, de 18 ani, intrând în sela de mașini dela fabrica de lână a fost apucat de roata mare zdrobindu-i brațul stâng. Victima a fost transportată la sanatorul Bega.

Pânzături de masă și articole de modă se poate cumpăra estin la

MAXIM. HALPERN ARAD, P. Avram Iancu No. 1.

Cască de aur găsită de un țăran

Un sătean din regiunea Prahovei, pe când își arăta țarina, fierul plugului a scos la suprafață, o cască de aur. Săteanul a adus acum trei zile prețiosul obiect la ministerul artelor. Cască are o strălucire admirabilă; o ornamentație bogată, chipuri de luptători foarte bine conservate. După indicațiile specialiștilor, acest obiect e din epoca preromană. Ministerul a încredințat cască dlui terul a încredințat cască dlui proi. Andrieșescu, directorul muzeului de antichități. În jurul ncestui obiect, care reprezintă un tezaur istoric, se vor face interesante cercetări.

Conferință românească la Praga

Correspondentul nostru din Praga ne scrie că d-ra Elena Eftimiu, profesoară de limba română la Institutul cehoslovac-român din Praga a ținut o conferință despre Dobrogea. Dsa a vorbit în limba cehă, în fața unui public numeros, între care a fost remarcați: rectorul facultății de litere și filosofie din Praga, membrii legației române,

profesori, publiciști, etc.

Cu informație abundentă și într-o formă impecabilă, d-ra Eftimiu a vorbit despre trecutul, locuitorii, bogățiile monumentele, cultura și posibilitățile de viitor ale Dobrogei.

Conferințara a fost aplaudată mult.

ALLO!

Numai cinci zile in Arad

ALLO!

Atracțiune nemai văzută. MEFISTO, omul diavol, senzațional, va debuta în cabareul METROPOL. Program nou excepțional, artiști noi: Grupa acrobatică de dans rusesc Alfonso, duetul Osnov Scara morții, Frudy and Mary dans englez, Margareta Szalay declamațiuni, Mărioara dansatoare internațională, Oly fenomen de dans, Liene dansatoare de stepp, Elza dansatoare de charleston, Bercy copil miraculos și alții. — Inceputul la ora 11 exact, — După reprezentație dans de parchet. Spre ziua ciorbă de fasole. Prețuri normale.

Nu vă măriți fotografia la fotograf!

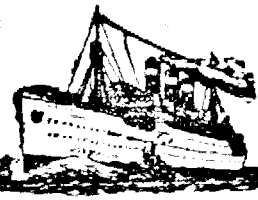
fiindcă eu vă pictez în mod natural și pe acelaș preț în ulei
Sunt pictor diplomat în străinătate.
Funcționarilor cu plăcere în rate
Roagă sprijinul on. public

Gligorin, pictor
Timișoara-Jozefin Str. Bonnaz 19 usa 3
Căminul V. Poporul 5°, reduce e. Caut agenți

Samuil Gartner

depozit de biciclete, de articole electrice și de
apaduct. întreprindere de canalizări. Atelier de
montări speciale și mecanice.

ARAD, Str. Brătianu 24.
Pal. Minorșilor

Călătorii Rapide - sigure - comode
S.P.E.:

America de Nord - Kanada - Argen-
tina, Brazilia, Uruguay, Cuba, Mexico
cu vapoare urloșe Franceze

Informații gratuite la
„SARNIA” S. A.R. Timișoara IV. c. Brătianu 16.

Cinematograful Elisabeta

Samson și Delila.

Pălării de dame

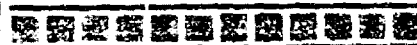
cu prețuri foarte reduse la
Jozefina Deutsch
Str. Brătianu 11.

Piane

cu plăți în rate
de la 25000 până la
80000 lei

la Melis

Arad, Piața Avram Iancu
No 21.

Lemne de construcții, lemne de
mobile artistice, țigle, stâlpi de
gard, lemne de gorn pentru
dogari, roabe, lemne de foc.

Se pot cumpăra ieftin la

**Auferiți depozit de
lemne** Vis-a-vis Spitalul
de copii

Lucrările din lemne se fac
prin forță motrică.

Încordarea și repararea
RĂKHSŢE la Aranyosy
Str. Bucur 4.

TIMIȘORENI

**Magazinul de mobile BLIDARIU
se lichidează!**

**La 1 Aprilie a început vânzarea
autorizată de autorități**

Diverse mobile din magazin: dormitoare, sufragerii, saloane
pt. domni, canapele, mătraje, oglinzi, cuiere, scaune pt.
grădina, mobile de oratorie, etc. cum și obiecte separate și
mobile antice se vând foarte ieftin

chiar sub prețul original

Ultimul pilej pentru mobiliere ieftină! — Desfacerea defi-
nitivă e de scurtă durată!

Locurile magazinului se închiriază

BLIDARIU, Timișoara, circ. III. Piața Kúttl No. 3.

BODEGA „ORIENT” din Piața Catedralei
cu mare asortiment de
delicatese și mezeluri proaspete. Diferite specii de vinuri proprii.
La stradă vinurile și lichuri se servesc în preț angro.
Cereți și vă veți convinge.

OCHELARI speciali, după rețetă medicală aparate
de fotografat, gramofone, plăci și lar-
me fine de oțel, diverse articole de toaletă săpunuri și parfuri
veritabile franceze etc. la

Ocularium
LUGOJ Strada Gării

**Magazin de modă
pt. femei și bărbați**

Lukács și Co

Timișoara, Str. Mercy 10

Vânzare pe bani în numerar și în rate

Depozit de stoffe de fabrică pt. bărbați și femei

Acelora cari se referă la acest ziar, li se acordă
o reducere de 2 proc.